

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			19-0145263	1
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
M.L. Konijnendijk		Bedrijfsvoering	(0174) 672 648	20 JUNI 2019
ONDERWERP				
Eindrapportage Cebeon				

Geachte raad,

In het WestlandProgramma 2019-2022 constateerden wij dat we voor de uitdaging staan om een nieuwe balans te vinden in de ambities van Westland. Na jaren van crisis en bezuinigingen is de meerjarenbegroting weliswaar op orde maar is er weinig ruimte voor nieuwe wensen en ambities. Terwijl er aan wensen en ambities een omvangrijk pakket aan onderwerpen ligt waarvoor forse financiële inzet noodzakelijk is. Een inzet waarvoor thans de middelen ontbreken. Daarnaast is er sprake van nieuwe ontwikkelingen die aandacht en inzet van de gemeente vragen. Zo leiden o.a. actuele inzichten in de activiteiten en uitgaven in het Sociaal Domein tot de noodzaak om daar met vernieuwde blik naar te kijken.

Dit is de reden waarom wij in het Uitvoeringsprogramma 2019 de onderstaande maatregel opnamen:

Maatregel 7: Heroriëntatie going concern

Om de ambities van dit WestlandProgramma 2018-2022 te kunnen verwezenlijken gaan wij ons begin 2019 heroriënteren op de lopende zaken. Veel van de ambities moeten binnen bestaande middelen worden gerealiseerd, dus geldt 'nieuw voor oud'. Dit betekent dat wij bepaalde activiteiten stoppen of op een andere manier gaan aanpakken.

In de afgelopen maanden voerde onderzoeksbureau Cebeon deze heroriëntatie op het huidige takenpakket en bijbehorende financiële middelen van de gemeente Westland uit. Naast betrokkenheid bij de selectie van het onderzoeksbureau via een afvaardiging vanuit uw raad is tussentijdse betrokkenheid verder vormgegeven via gehouden presentaties in het Raadsoverleg Financien. Met deze brief sturen wij u nu het eindrapport zoals opgesteld door Cebeon toe.

Uitvoering opdracht

Cebeon voerde eerst een verkenningsfase uit waarin de uitgaven/inkomsten van de gemeente Westland vergeleken zijn met de zogenaamde ijkpunten in het gemeentefonds. Op basis van deze verkenning zijn vervolgens onderwerpen geselecteerd voor de verdiepingsfase. In deze verdiepingsfase is de gemeente Westland vergeleken met 10 referentiegemeenten.

Bevindingen

Het bijgevoegde rapport geeft gedetailleerd inzicht in de bevindingen van Cebeon. In hoofdlijn zijn de bevindingen dat de gemeente Westland:

1. minder inkomsten uit belastingen/heffingen genereert dan andere gemeenten;
2. meer investeert in bereikbaarheid vanuit het beleid om snelle doorvoer van (dagverse) producten mogelijk te maken;
3. Meer uitgeeft aan o.a. onderwijshuisvesting
4. minder uitgeeft aan het Sociaal Domein
5. Relatief lage apparaatskosten (kosten personeel) kent.

1. Minder inkomsten uit belastingen en heffingen

Cebeon constateert dat met name de tarieven voor ozb niet-woningen in Westland laag zijn. Deze liggen 30% lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde zijn die tarieven bijna 40% lager. Daarnaast maakt hogere regelgeving het voor de gemeente Westland niet mogelijk om ozb op kassen te heffen. Ook maakt de gemeente Westland geen gebruik van inkomsten zoals parkeer- en reclamebelasting. Daarmee constateert Cebeon dat de gemeente Westland met name onbenut belastingpotentieel bij bedrijven heeft.

2. Hogere uitgaven aan wegen/water

Met name op het onderdeel wegen geeft de gemeente Westland meer uit dan de referentiegemeenten en de ijkpunten in het gemeentefonds. Die hogere uitgaven zijn vooral zichtbaar bij de investeringen. Cebeon trekt de conclusie dat Westland meer dan gemiddeld een bijdrage levert aan investeringen in de infrastructuur van provinciale wegen én kiest voor relatief dure oplossingen om snelle doorstroming te bevorderen. Daarmee faciliteert de gemeente Westland het bedrijfsleven terwijl aan de andere kant, zo geeft Cebeon aan, daar een relatief beperkt aandeel aan gemeente belastingen worden geïnd.

3. Hogere uitgaven voor onderwijshuisvesting

Cebeon geeft aan dat de netto uitgaven voor Onderwijshuisvesting in Westland relatief hoog zijn, zowel ten opzichte van de ijkpunten in het gemeentefonds als ten opzichte van de referentiegemeenten. Deze afwijking doet zich vooral voor bij investeringen. Conclusie is dat Westland een relatief hoger normprijs per m² hanteert bij de (ver)bouw van scholen voor het primair onderwijs.

4. Lagere uitgaven sociaal domein

Ook signaleert Cebeon relatief lage uitgaven in het sociaal domein. Dit is vooral zichtbaar bij het onderdeel Wmo. Een verklaring hiervoor is dat er in Westland ook minder cliënten zijn dan in de referentiegemeenten. Afwijking met het ijkpunt zoals Cebeon hanteert ontstaat daarbij op de onderdelen zoals die al sinds jaar en dag in de algemene uitkering zijn opgenomen. De gemeente Westland heeft die historische budgetten geraamd op het noodzakelijke uitgavniveau en niet op de verdeling binnen de Algemene Uitkering. Dat zijn immers algemene middelen die de gemeenten ook naar eigen inzicht kan inzetten. Nu de tekorten Jeugdzorg oplopen en de middelen die het Rijk daarvoor beschikbaar stelt in toenemende mate ontoereikend blijken, ontstaat een groeiend financieel probleem. In het WestlandProgramma namen wij daarvoor al een maatregel op om een herijking van onze activiteiten binnen het sociaal domein te laten uitvoeren. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door bureau AEF. Eén van de eerste bevindingen is het meer aanbrengen van focus.

5. Kosten organisatie

Tot slot geeft Cebeon aan dat de totale apparaatskosten (kosten van de organisatie) relatief laag zijn. De personele formatie van de gemeente Westland is lager dan die van de referentiegemeenten

Het vervolg

Wij hebben de bevindingen van Cebeon betrokken bij de afwegingen voor het dekkingsvoorstel zoals wij dat in de Voorjaarsnota 2019 opnamen. Het bijgevoegde rapport kan u ondersteunen om deze afwegingen in perspectief te plaatsen en daarbij ook een eigen beeld te vormen en vormt daarmee wat ons betreft ook input voor de beraadslagingen bij de Voorjaarsnota 2019.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris

A.C. Spindler

de burgemeester,

B.R. Arends

